

Flottiljövning med bredd

AV SIGNE LINNÉA KARLSSON

Övning 11 var namnet på en flottiljövning som F 4 på Frösön genomförde i oktober. Utöver flygmomenten övades en servicepluton under fältmässiga förhållanden och luftbevakningssystemet Lomos. Vidare genomfördes en samverkansövning med civila myndigheter kring ett fingerat flyktingdrama.

För flyg- och stridsledningsförbanden som deltog i F 4:s flottiljövning var temat luftförsvar. I en formell del av övningen gällde det att uppdatera och befästa kunskaperna inom telemotmedelsområdet. Övningens tillämpningskede omfattade taktiskt uppträdande samt stridsledning mot målförband.

Att notera är att någon särskild anfallsplan inte fanns upprättad. I stället fick de deltagande förbanden själva planera sina insatser oavsett om man ingick som försvarsjakt eller som målförband. För målförbanden gällde det således att planera och genomföra ett offensivt företag i ett luftförsvarat område.

I övningen deltog åtta JA 37 Jaktviggen, en rote ur vardera F 4 Frösön, F 16 Uppsala, F 17 i Ronneby och F 21 i Luleå, fyra SK 37E ur F 4, en TP 84 ur F 7 Såtenäs och en HKP 10 Super Puma ur Helikopterflottiljen.

Stridsledningsförbandet var grupperat i en radargruppcentral (Rrgc/T) på Frösön.

Motorbyte i det fria

En servicepluton JA 37 övades under fältmässiga förhållanden enligt det nya

Basbataljon 04-konceptet. 14 officerare och 18 värnpliktiga deltog. Syftet var att ge de värnpliktiga en helhetsbild av det egna arbetsområdet, samtidigt som det var en slutövning för de som ska krigsplaceras i en servicepluton.

Plutonens två troppar grupperades till olika flygbaser och fick prova på att utföra verkliga serviceuppgifter på riktiga flygplan. En förutsättning för att lyckas med detta är under fältmässiga förhållanden är noggrann planering av utrustningar och övrig materiel. Ett bra planeringshjälpmedel är datorstöd och det hade man på Optand-fältet, där den ena troppen grupperats. Att ha materiel och utrustning i containers har framtiden för sig, nu när förbanden ska kunna förflyttas snabbt.

Den tropp som placerats på Optand fick till uppgift att göra ett motorbyte och serva raketstolen på en JA 37 Jaktviggen. Redan på måndagskvällen hade man skiftat motor för att under onsdagsförmiddagen motorköra den med hjälp av en mobil motorprovutrustning.

På Optand kom också frivilligpersonal in i bilden. Brunflo och Frösö Hemvärnskompanier skötte bevakningen av dels de flygplan som landade, dels nattetid av den Viggen som serviceplutonen arbetade med. En viktig uppgift och hemvärnssol-

Provkörning av RM 8B efter motorbyte på Optands flygfält.

daterna tyckte det var givande att få arbeta ”skarpt”, eftersom sådana tillfällen är ytterst sällsynta.

Lomos-förband

Andra frivilliga tjänstgjorde i Lomos-förbanden som fanns grupperade på fyra platser i Östersundstrakten. Uppgiften var att rapportera händelser såväl i luften som på marken till Observationscentralen (OC).

Till sin hjälp hade man – förutom god syn – kikare, kompass och en specialtelefon med särskilda koder för att rapporteringen korrekt. Lomos-personalens rapporter är ett bra komplement och reserv till luftbevakningsradarn, om den slås ut.

I Observationscentralen tog man emot rapporterna på bildskärmar och gjorde vissa taktiska utvärderingar. Detta var första gången som samtliga tjänstegrenar var inne och övade samtidigt, vilket var stimulerande för Lomos-personalen.

Ett flyktingdrama

Samverkan mellan militära och civila myndigheter – Polisen, räddningstjänsten och Landstinget – övades kring ett scenario som utgjordes av ett flyktingdrama. Förutsättningen var att ett Hercules-flygplan var på väg från ett krigshärjat land i Mellanuropa. Ett 60-tal män, kvinnor och barn hade fått lämna sitt hemland för en fristad i en norrländsk stad när motorstörningar tvingade flygplanet att landa på Optands flygfält.

De händelser som därefter utspelade sig gav tillfälle att visa hur samverkan mellan olika myndigheter kan genomföras. I övningen spelades att ett tältläger upprättats där flyktingarna tillfälligt inkvarterats. Plötsligt inträffade ett intermezzo när en bil råkade köra in ett tält, som fattade eld. Räddningsbilar med personal från F 4 kom till platsen och påbörjade släckningsarbetet samt att föra bort skadade från olycks-

Teknisk service på en JA 37 ute i det fria.

Frivillig Lomos-personal kompletterade luftbevakningen.

I övningsscenariot anlände flyktingar med en TP 84 Hercules.

området. Östersunds brandkår och ambulanser tillkallades genom SOS Alarm.

I kaoset som uppstod sprang några flyktingar till skogs. En markförsvarspluton från F 4 fick i uppgift att finna rätt på dem och drog iväg för att söka, bland annat med hjälp av hundar.

Sammantaget karakteriserades övningen av stor bredd avseende deltagande och funktioner, med både ordinarie personal och frivilliga som deltagare. ●

ARTIKELFÖRFATTAREN TJÄNSTGÖR
PÅ INFOSEKTIONEN VID F 4 PÅ FRÖSÖN.

Vid en eldsvåda i ett tälläger samverkade militära och civila myndigheter.